

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philippi Cyprii, Protonotarii Constantinopolitani, Chronicon Ecclesiae Graecae

Philippus <Cyprius>

Franeqverae, 1679

28 De prima monachorum secta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10949

λεῖται μοναστηριακή· ἡ δὲ δεύτερα καλεῖται ἀναχωρητική, ὅτι ἔχασται
κατὰ μοναστήρια, ὡς κελοῖα· ἡ τρίτη καλεῖται ἀσκητική.

ΚΕΦΑΛ. ΚΗ.

Ἑρμηνεία τῆς πρώτης τάξεως.

Ἡ Πρώτη Τάξις, ἣτις καλεῖται μοναστηριακή, ἔστι τοιαύτη. Εὐρίσκει-
ται ὡρᾷ τῆς Ἑλλήσι μοναστήρια μικρὰ τε καὶ μεγάλα πολλά· καὶ
τὰ μὲν ἔχει πενήκοντα μοναχὰς, τὰ δὲ ἑκατὸν, τὰ δὲ ἑκατὸν πενή-
κοντα, τὰ δὲ Διακόσια, τὰ δὲ τετρακόσια, τὰ δὲ καὶ τετρακῆσια, ἴσως
καὶ πλείον. ζῶσι δὲ οἱ μοναχοὶ ταύτης τῆς πρώτης τάξεως κοινὸν βίον
πάντες ὁμοῦ ἐν μιᾷ τραπέζῃ, σὺν τῷ ἡγούμενῳ ἄριστόν, ἃ δειπνεῖ-
σιν ἄδεν διαφέρει ἢ ἡγούμενος τὸ ἔδεσμα, ἔτι ὁ ποτὸς, ἀπὸ τῶν λοι-
πῶν μοναχῶν, καὶ ἀγράμματοι τύχασιν, καὶ σοφοὶ ὅ, πῦν ἐσθίει
καὶ πίνει ὁ ἡγούμενος, τὸν αὐτὸν ποτὸν, καὶ τὸν αὐτὸν ἄρτον, καὶ τὸ αὐτὸ
ἔδεσμα πάντες ἐσθίεισιν καὶ πίνουσιν. μόνον ἐν τοῖς ἐνδύμασι μικρὸν διαφέ-
ρουν οἱ ἡγούμενοι, καὶ οἱ γέροντες, καὶ οἱ ἱερεῖς ἢ μοναχηῖς, δι' ἡμεροσίνης
ἐνεκα. ζῶσιν οἱ πλείονες ἐκ τῶν ἐργαζέμενων αὐτῶν· μόνον οἱ ἱερεῖς, καὶ
οἱ ἱεροδιάκονοι, οὐκ ἐργάζονται, μόνον ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικαῖς πράγματι
σχολάζουσιν, τέστιν, ἐν τῇ ἀναγνώσει· οἱ δὲ λοιποὶ ἔχουσιν ἐργόχρονον.
οἱ μὲν ῥά πησιν τῶν λοιπῶν τὰ ἐνδύματα, οἱ δὲ ῥά πησιν τὰ ὑποδή-
ματα τῶν μοναχῶν, οἱ δὲ πλέκουσιν ἔρα περὶβάτων, ἢ ἐρίφων τρίχας.
οἱ δὲ εἰσὶν χαλκίαι, καὶ χαλκίδουσι ἀξίνας· οἱ δὲ πορεύονται εἰς τὰ
περὶβάτα, καὶ μισθοῖσι μισθωτὰς, πρὸς τὸ φυλάττειν ἐκείνην, καὶ ἴσταν-
ται σὺν ἐκείνοις ἐν ἐτῷ· καὶ ὅταν παρέλθῃ τὸ ἐν ἐτῷ, πορεύονται εἰς τὸ
μοναστήριον, καὶ μισθοῖσιν ἐν τῷ μοναστηρίῳ, καὶ ἔπειτα πέμπονται εἰς τὰ
περὶβάτα, καὶ πησιν καὶ ἐκεῖνοι ἕτερον ἐν ἐτῷ. καὶ οὕτω πάλιν ἄλλοι πέμ-
πονται ἀπὸ τῶν γέροντων ἢ μοναχηῖς. Ἐχαστὸν τὰ μοναστήρια γέροντας,
τὰς παλαιότερας μοναχὰς. ἃ καὶ τὸν πορευθέντα τρόπον, πέμπουσιν
μοναχὰς οἱ γέροντες πρὸς τὰς ἰπώδας, καὶ πρὸς τὰς βόας, καὶ πρὸς τὰς μέ-
λισσας

ius in tres alios. Primus ordo vocatur monasteriacus: secundus anachoreticus, sive, ut ita dicam, celoiticus, ideò quod exigua monasteria veluti cellulas possideant: tertius dicitur asceticus.

CAPUT XXVIII.

Explicatio primi ordinis monachorum.

CUm primo ordine, qui monasteriacus nominatur, ita comparatum est. Dantur apud Græcos monasteria partim parva, partim magna longè plurima: & hæc inter sunt nonnulla, quæ quinquaginta; inveniuntur alia, quæ centum; reperiuntur alia, quæ supra centum quinquaginta, quæ ducentos; invenias nonnulla, quæ trecentos, etiam quadringentos præter propter, imo & plures continent monachos. Vivunt verò primi hujus ordinis monachi vitam pariter omnes ex æquo communem & æqualem, omnes cum ordinis sui majore unà unam ad mensam & prandium & cœnam capiunt, cibo potuque maioris ab apparatu reliquorum monachorum, sive illiterati illi, sive literati fuerint, nihil omninò differente. Quicquid ergò edit bibitque prior, eundem potum, eundem panem, idem edulium omnes quoque edunt bibuntque; in vestitu solùm exigua quædam disparitas inter monasterii priores, seniores & sacerdotes, decentiæ & decoris ergò cernitur. Maxima ipsorum pars operâ manuariâ victum sibi acquirit; solis sacerdotibus & hierodionis, ecclesiasticis scilicet solùm negotiis, hoc est, lectione occupatis, & ab hoc labore exceptis. Reliqui, quod manuum labore perficiant, omnes suum pensum habent. Hi aliorum vestimenta consuunt, illi calceamenta illorum parant, isti ovium lanas aut hœdorum pilos contexunt connectuntque. Alii sunt ærarii, vel fabri ferrarii, & secures fabricant. Cæteri ad oves se conferunt, pastores ad curam gregis habendam mercède conducentes, illisque per unum annum adhærentes; hocque elapso, in monasterium se rursus recipiunt, ibique permanent, aliis interim ad oves ablegatis, idemque, quod illi, per annum unum faciuntibus; quibus post exactum annum ad monasteria reversis, denuò alii à monasterii senioribus (sunt autem hi illi monachi, cui præ reliquis quàm plurimos annos in monasteriis consumpserunt) amandantur.

λισσας ἔπερὸς μήλας, ἔν ἐτέροις πρᾶγμασι καὶ ἔτι, ἔπάλιν
 εἰσέρχονται εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἔτι ζῶσι ἐν ταῖς μοναστηρίοις οἱ μο-
 ναχοὶ. πολλοὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν ἱερέων πέμπονται διὰ τῶν γερόντων εἰς Βα-
 λαχίαν, καὶ εἰς Μοσχοδίαν, Ἰβηρίαν καὶ ἀλλαχόθεν, πρὸς τὸ ζητεῖν ἑλεη-
 μοσύνην, ἔτι φέρουσιν εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἀνάσσειν ἐκείνοι ἐν μο-
 ναστηρίῳ, καὶ πάλιν ἄλλοι πέμπονται. Καὶ ἔτι ζῶσιν ἐκ τῆς τάξεως
 οἱ μοναχοὶ ἐν ταῖς μοναστηρίοις.

ΚΕΦΑΛ. ΚΘ.

Περὶ σχήματῶν.

Φέρουσι δὲ κάλυμμα ἐν ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν, καλύπτου τὰ ὠπία
 αὐτῶν, σημαῖνον, ὅτι εἰ δὲ αὐτοὶ ἀπέκλειον, ἔτι μαθηταῖν τὰ κα-
 καὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ὡς καθὼς λογίζεσθαι, ὡς φησὶν ὁ Παῦλος,
 Νηπαῖζετε ἢ κακία. φέρουσι δὲ ἕτερον κάλυμμα ἐπάνω τῶν πολεχθέν-
 τῶν καλύμματι, ἐν σχήματι τῶν, καὶ καλύπτει τὴν κεφαλὴν,
 καὶ κρέματα ἕως τῆς ζώνης καὶ ἐπέκεινα, σημαῖνον, ὅτι οἱ φέρουσι
 τὸ τῶν σχήμα, νεκρὸς ἐστὶν ἐκ τῶν κοσμικῶν πραγμάτων, καὶ εἰ δὲ τὸν
 φέρουσι τὸ τῶν σχήμα φροντίζειν περὶ κοσμικῶν πραγμάτων, ταῦτα,
 τῆς ἀνθρώπων, περὶ πλάττα, περὶ συγγενῶν, περὶ φίλων, περὶ
 ἀποθησαυροσκοπίας, ἔτι περὶ θάλψεως σώματι, ἀλλὰ νομίζειν ἑαυτὸν
 νεκρὸν εἶναι, εἰς ἵνα ἀποθνήσκῃ τελείως, ἀλλὰ τῶν ποσειρετικῶν θανά-
 τῶ ἀποθνήσκῃ, ὡς φησὶν ὁ κύριος, εἶπε θέλει ὀπίσω μὲ ἐλθεῖν,
 ἀπαρνησάτω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθήτω
 μοι. καὶ ὁ Δαβὶδ· Ὁλὴν τὴν ἡμέραν ἐνεκά σου θανάσιμα.

ΚΕΦΑΛ. Λ.

Ἑρμηνεία περὶ τῶν ποσειρετικῶν θανάτων.

Ἐπιτάφια καὶ σταυρὸν ἀραῖ, σημαίνει, τῶν ποσειρετικῶν θανάτων
 θανάτῶν τὸν ἀνθρώπου, καὶ εἰ τῶν φυσικῶν θανάτων θανάτῶν.

Πρῶ-

Prædictum ad modum seniores illi monachos ad equos, ad boves, ad apes, ad fructus, ad occupationes alias ablegant: qui finito anno ad monasteria redeunt. Atque hæc est ratio & modus vitæ monasticæ. E sacerdotibus verò multi a senioribus in VValachiam, Moscoviam, Iberiam & aliorum ad colligendas elemosynas emittuntur, quas in monasteria perferunt; & ibidem quoque, aliis interea hoc nomine exire iussis, permanent. Atque hac ratione monachi primi ordinis in monasteriis ætatem suam transigunt.

CAPUT XXIX.

DE

Vestitu five habitu.

GEstant monachi in capitibus operimentum aliquod, auriculas quoque ipsas muniens; quo ipso significatur, nequaquam decere illos in aures, minùs in animum admittere illa, quæ vitiosè ab hominibus vel geruntur vel dicuntur, sed existimare potius, sese omni audiendi facultate destitui; quem in sensum Paulus quoque ait: Estote pueri malitiâ. Præfato capitis tegumento aliud insuper imponitur, quod formam sepulchri refert, caputque totum operiens ad cingulum usque, & longius etiam dependet; quo innuitur, habitu istiusmodi incedentem mundanis negotiis emortuum esse; neque convenire, ut vestimento hoc indutus, studiorum hujus seculi, hoc est, honoris & dignationis humanæ, divitiarum, consanguineorum, amicorum, auræ popularis, cuticulæque curam sulcipiat, sed ut magis se pro mortuo reputet; non quasi propriè dictâ morte diem obire, sed liberâ & spontaneâ morte mundo & carni mori debeat. De quâ ita loquitur Dominus noster: Qui me sequi vult, abneget seipsum, tollat crucem suam, & sequatur me. Et David ait: Tota die propter te morti tradimur.

CAPUT XXX.

Explicatio, quid sit mors spontanea.

EMori & crucem suam tollere, notat, hominem morte voluntariâ obire, minimè omni iam autem naturali & physicâ. Spontanea verò
mors